

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

27 जून 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

विरोधी पक्षनेता (LoP)

बातमीत का आहे?

- काँग्रेसचे नेते राहुल गांधी यांची लोकसभेतील विरोधी पक्षनेतेपदी नियुक्ती करण्यात आली, जे संसदेत महत्त्वाचे स्थान आहे.

विरोधी पक्षनेत्याबद्दल (LoP):

- लोकसभेतील विरोधी पक्षनेता (LoP) हा सरकारमध्ये नसलेल्या सर्वात मोठ्या पक्षाचा प्रमुख असतो आणि भारताच्या संसदेच्या कनिष्ठ सभागृहात विरोधी पक्षाचा औपचारिक नेता म्हणून ओळखला जातो.
- पात्रता:
 - लोकसभेतील एकूण जागांपैकी किमान 10% जागांसह सर्वात मोठ्या विरोधी पक्षाचा नेता.
 - कोणत्याही पक्षाने हा निकष पूर्ण केला नाही तर, पद रिक्त राहते.
- भूमिका आणि जबाबदाऱ्या:
 - विरोधी पक्षाचे प्रमुख प्रवक्ते म्हणून कार्य करते, सरकारी धोरणे आणि कृतींना प्रतिवाद प्रदान करते.
 - लोकसभेतील वादविवाद आणि चर्चेदरम्यान विरोधकांचे विचार मांडले जातील याची खात्री करते.
 - सरकारी क्रियाकलापांची छाननी करून नियंत्रण आणि संतुलन राखण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते.
 - लोकलेखा समितीसारख्या महत्त्वाच्या संसदीय समित्यांमध्ये सहभाग.
- अधिकार आणि विशेषाधिकार:
 - कॅबिनेट मंत्र्यांच्या दर्जा आणि मानधनात समतुल्य.
 - मुख्य दक्षता आयुक्त, मुख्य निवडणूक आयुक्त आणि केंद्रीय माहिती आयोगाच्या सदस्यांसह संवैधानिक पदांसाठी उच्च-स्तरीय निवड समित्यांमध्ये भाग घेते.
- ऐतिहासिक संदर्भ:
 - संसद कायदा, 1977 मधील विरोधी पक्षनेत्यांच्या वेतन आणि भत्त्यांमधून हे पद अधिकृतपणे ओळखले गेले.
 - हे संरचित विरोध प्रदान करण्यासाठी आणि संसदेत लोकशाही प्रक्रिया वाढविण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

जल जीवन मिशन (JJM)

बातमीत का आहे?

- जल जीवन अभियानांतर्गत नळ मिळालेल्या परंतु अद्याप पाणी न मिळालेल्या ग्रामीण कुटुंबांना लवकरच पिण्यायोग्य पाणी पुरवले जाईल याची खात्री करण्यासाठी केंद्र सरकार एक नवीन प्रकल्प आखत आहे.

JJM बदल:

- **लाँच तारीख:** ऑगस्ट 15, 2019
- **मंत्रालय:** जलशक्ती मंत्रालय
- **उद्देश:** 2024 पर्यंत सर्व ग्रामीण कुटुंबांना वैयक्तिक घरगुती नळ कनेक्शनद्वारे सुरक्षित आणि पुरेसे पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देणे.
- **उद्दिष्ट:** प्रत्येक ग्रामीण कुटुंबापर्यंत प्रति व्यक्ती 55 लिटर पाणी पोहोचवणे.
- **कवरेज:** ग्रामीण भागात फंक्शनल घरगुती टॅप कनेक्शन (FHTCs) वर लक्ष केंद्रित करा.
- **घटक:**
 - पिण्याच्या पाण्याचे विश्वसनीय स्त्रोत आणि पायाभूत सुविधांचा विकास.
 - जलसंधारण आणि पावसाचे पाणी साठवणे.
 - शाश्वत भूजल व्यवस्थापनासाठी उपाययोजनांची अंमलबजावणी करणे.
 - ग्रे वॉटर व्यवस्थापन.
 - भागधारकांची क्षमता वाढवणे आणि जागरूकता निर्माण करणे.
- **अंमलबजावणी :** ग्रामपंचायत आणि ग्राम पाणी व स्वच्छता समित्या (व्हीडब्ल्यूएससी) यासह स्थानिक सहभागासह सामुदायिक दृष्टिकोन.
- **फंडिंग पॅटर्न:**
 - सपाट भागांसाठी: 50% केंद्र सरकार आणि 50% राज्य सरकार.
 - हिमालयीन आणि ईशान्येकडील राज्यांसाठी: 90% केंद्र सरकार आणि 10% राज्य सरकार.

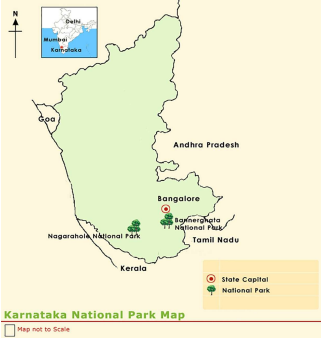

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

बनरघट्टा जैविक उद्यान (बीबीपी)

बातमीत का आहे?

- दक्षिण भारतातील पहिली बिबट्या सफारी बनरघट्टा जैविक उद्यानात सुरू.
- सफारीसाठी केंद्रीय प्राणिसंग्रहालय प्राधिकरणाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार सफारीसाठी 20 हेक्टर क्षेत्र निश्चित करून कुंपण घालण्यात आले आहे.

BBP बदल:

- स्थान: बनरघट्टा, बेंगळूरु, कर्नाटक
- स्थापना: 1971 बनरघट्टा राष्ट्रीय उद्यानाचा भाग म्हणून; 2002 मध्ये जैविक उद्यान बनले.
- बटरफ्लाय पार्क:
 - भारतात अशा प्रकारची ही पहिलीच घटना आहे.
 - फुलपाखरू संरक्षक, संग्रहालय आणि दृकश्राव्य कक्ष यांचा समावेश आहे.

श्रीकाकुलम

बातमीत का आहे?

- इतिहासकार, शिक्षणतज्ज्ञ, लेखक आणि वारसाप्रेमी श्रीकाकुलमच्या विस्मृतीत गेलेल्या प्राचीन इतिहासाचे महत्त्व पुन्हा प्रस्थापित करण्यासाठी कसोशीने काम करत आहेत.

श्रीकाकुलम बदल:

- स्थळ: आंध्र प्रदेश
- ऐतिहासिक महत्त्व:
 - एकेकाळी कलिंग राजघराण्याचा भाग होता.
 - पुढे गजपती राज्य, वेंगीचे पूर्व चालुक्य, काकतीय आणि विजयनगर साम्राज्यांचे राज्य होते.
- बौद्ध स्थळे:
 - दंतपुरी आणि सालिहुंदम:
 - सालिहुंदम येथे चार स्तूप, अवशेष ताबूत आणि बौद्ध देवता मारीची आणि तारा यांची शिल्पे आहेत.
 - अवशेष इ.स.पूर्व दुसऱ्या शतकापासून ते इ.स.च्या 12 व्या शतकापर्यंतचे आहेत.
 - सुमात्रा आणि इतर सुदूर पूर्वेकडील देशांमध्ये बौद्ध धर्माच्या प्रसाराचे उगमस्थान मानले जाते.
- जैन धर्मस्थळे:
 - थंगमय्याकोंडा आणि रोटावलसा गाव.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

	<ul style="list-style-type: none">● मंदिरे:<ul style="list-style-type: none">○ आरसावल्ली:<ul style="list-style-type: none">■ श्री सूर्यनारायण स्वामी मंदिर सूर्यदेवतेला समर्पित आहे.■ अशा प्रकारच्या दोन मंदिरांपैकी एक म्हणजे ओडिशातील कोणार्क सूर्य मंदिर.○ श्रीमुखलिंगम:<ul style="list-style-type: none">■ कलिंग स्थापत्य शैलीत बांधलेली.■ वंशधारा नदीकाठी वसलेले आणि भगवान श्रीमुख लिंगेश्वराला समर्पित आहे.● प्राचीन वारसा:<ul style="list-style-type: none">○ असंख्य प्रमुख बौद्ध स्थळे आणि नवपाषाणकालीन लेणी.○ राज्यातील काही सर्वात जुनी मंदिरे.
हॉपेक्स सराव	<p>बातमीत का आहे?</p> <ul style="list-style-type: none">● भारतीय हवाई दलाची राफेल लढाऊ विमाने सध्या इजिप्तच्या हवाई दलासह (ईएएफ) इजिप्तमध्ये आहेत. <p>हॉपेक्स व्यायामाबद्दल:</p> <ul style="list-style-type: none">● दिनांक आणि कालावधी:<ul style="list-style-type: none">○ होपएक्स सराव 21 ते 26 जून दरम्यान झाला.○ हा सराव आठवडाभर चालला.● सहभागी देश:<ul style="list-style-type: none">○ भारतीय हवाई दलाने राफेल लढाऊ विमानांसह सी-17 ग्लोबमास्टर आणि आयएल-78 टँकरतैनात केले आहेत.● उद्देश:<ul style="list-style-type: none">○ द्विपक्षीय आणि प्रादेशिक सहकार्याला चालना देणे हा या सरावाचा उद्देश होता.○ हे भारत आणि इजिप्त मधील मजबूत संबंधांचे प्रतीक होते.● राजनैतिक संबंध:<ul style="list-style-type: none">○ भारत आणि इजिप्त चे संबंध 1947 पासून सुरू झाले आहेत.○ हे दोघेही असंलग्न चळवळीचे संस्थापक सदस्य आहेत.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.